

Sygnatura akt VIII Gz 260/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa F. S. i M. R.

przeciwko Ł. G.

o zapłatę

na skutek zażalenia powodów na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum

w S. z dnia 23 lutego 2016 roku (sygnatura akt XI GC 261/16)

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie

Leon Miroszewski

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, jako właściwego miejscowo i rzeczowo, wskazując jako podstawę prawną art. 200 § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy stwierdził, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej sądu wskazując, że umowa miała być wykonana w K.. Dalej Sąd ten stwierdził, że w związku z wypowiedzeniem umowy pomiędzy stronami przez powodów odpada podstawa ustalenia sądu właściwego w oparciu o normę art. 34 k.p.c., a więc sądu wykonania umowy. Tym samym miejsce świadczenia w postaci zapłaty kosztów holowania samochodu, którego najmu dotyczyła umowa pomiędzy stronami, uzupełnienia paliwa w samochodzie, opłaty parkingowej, znajduje się w miejscu siedziby pozwanego. Jednocześnie Sąd Rejonowy stwierdził, że zgodnie z art. 454 § 1 k.p.c. jeżeli miejsce świadczenia nie zostało oznaczone ani nie wynika z właściwości zobowiązania, to świadczenie pieniężne powinno być spełnione w miejscu zamieszkania lub siedziby wierzyciela.

Powodowie wnieśli zażalenie na to postanowienie, wnosząc o jego uchylenie. Podnieśli, że umowa pomiędzy stronami została zawarta w S. i pojazd, który był przedmiotem najmu, również miał być zwrócony w S.. Z ostrożności powodowie powołali się na treść art. 454 § 2 k.c., zgodnie z którym gdy zobowiązanie ma związek z prowadzeniem przedsiębiorstwa przez dłużnika lub wierzyciela, to o miejscu świadczenia rozstrzyga siedziba przedsiębiorstwa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie powódki okazało się zasadne, co musiało skutkować uchyleniem zaskarżonego orzeczenia.

Stosownie do art. 34 k.p.c. powództwo o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, jak też o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, można wytoczyć także przed sąd miejsca wykonania umowy. Miejsce to podlega określeniu przy zastosowaniu norm prawa materialnego, przede wszystkim art. 454 k.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 1991 r., II Co 16/91, OSNC 1993, nr 3, poz. 40). Nie ulega wątpliwości, że dług pozwanego ma charakter oddawczy i jest związany z prowadzoną przez powodów działalnością, a także – co najważniejsze – polega na świadczeniu przewidzianym w umowie, toteż powodowie mogli złożyć pozew dotyczący roszczeń związanych z zobowiązaniem pozwanego, do sądu właściwego według siedziby powodów.

W związku z powyższym nie jest trafne powołanie się przez Sąd Rejonowy na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1983 roku, sygnatura akt II CZ 7/83, który dotyczył sytuacji odstąpienia od umowy, a więc zasadniczo odmiennej od występującej w niniejszej sprawie. Odstąpienie od umowy powoduje stan prawny polegającym na tym, że umowę traktuje się jako niezawartą. Obowiązki stron sprowadzają się więc do zwrotu tego, co strony sobie świadczyły w związku z umową.

W niniejszej sprawie nie doszło do odstąpienia od umowy, lecz do jej wypowiedzenia, a więc do rozwiązania umowy. To oznacza, że świadczenia stron umowy odpowiadają jej treści, a o ile treść ta nie przedstawia postanowień na wypadek rozwiązania umowy, to przepisom o skutkach rozwiązania umów wzajemnych – taką była umowa pomiędzy stronami. Obowiązek zatem, z którym powodowie wiążą dochodzone roszczenie, był elementem wykonania umowy, polegającym na zwrocie najmowanego pojazdu po zakończeniu najmu, wraz z wszystkimi obciążeniami jego używania poniesionymi przez wynajmującego. Na obecnym etapie obojętne jest rozstrzygnięcie, czy dochodzone roszczenie jest zasadne – powyższe będzie przedmiotem postępowania co do istoty.

Z umowy najmu nie wynika wskazanie innego miejsca zwrotu najmowanego pojazdu, niż miejsce jego wydania, a więc adres wskazany w § 3 umowy, położony w S.. Powyższe zostało potwierdzone w treści oświadczenia powodów o wypowiedzeniu umowy.

Tym samym dopuszczalne i wiążące było wskazanie w pozwie sądu właściwego do rozpoznania niniejszej sprawy, jako sądu według właściwości przemiennej, zgodnie z art. 34 k.p.c.

Konsekwencją powyższego jest konieczność uchylecia zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Leon Miroszewski